

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich
Janusz KOCHANOWSKI

Warszawa, 4 lutego 2010 r.

RPO-637540-VI/10

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan

Donald Tusk

Prezes Rady Ministrów

Zwracam się do Pana Premiera w związku z rządowymi planami zapewnienia obywatelom powszechnego dostępu do szerokopasmowego Internetu.

Korzystanie z zasobów Internetu pozwala na dostęp do dóbr kultury, wymianę informacji, a także uzyskanie wykształcenia, czy podniesienie kwalifikacji zawodowych. Internet odgrywa kluczową rolę dla dostępu obywateli do administracji publicznej oraz jest źródłem informacji o stanie obowiązującego prawa. Internet to także popularna platforma porozumiewania się oraz nawiązywania kontaktów międzyludzkich. Powszechny dostęp obywateli do globalnej sieci wpływa na rozwój i aktywizację społeczeństwa, stanowi o konkurencyjności i innowacyjności gospodarki oraz nauki.

Współcześnie dostęp do zasobów Internetu jest nie tylko koniecznym warunkiem pełnej realizacji praw obywatelskich, ale stopniowo uzyskuje także rangę jednego z podstawowych praw człowieka. Niektóre państwa europejskie, w tym przede wszystkim Estonia, Francja, Finlandia i Grecja, uznały dostęp do Internetu za prawo fundamentalne. Przyczyniło się to w znacznym stopniu do intensyfikacji działań na rzecz zapewnienia obywatelom tych państw nie tylko samej możliwości korzystania z zasobów globalnej sieci, ale do skorzystania z niej przez posiadanie faktycznego, indywidualnego dostępu do szerokopasmowego połączenia. Także Organizacja Narodów Zjednoczonych podkreśla konieczność zapewnienia powszechnego dostępu do informacji oraz komunikacji, co obecnie zrealizować może jedynie powszechny

dostęp do sieci Internet. Nie ulega wątpliwości, że współcześnie idee społeczeństwa obywatelskiego oraz społeczeństwa informacyjnego wyrażają wspólne wartości.

Z zadowoleniem przyjmuję zatem kolejne rządowe plany na rzecz rozwoju Internetu szerokopasmowego w Polsce. Uznane budzą założenia Raportu Zespołu Doradców Strategicznych Premiera RP „Polska 2030” w tej dziedzinie oraz „Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego do Roku 2013”.

Jednym z celów, które rząd postawił sobie do zrealizowania przed końcem roku 2013 jest „Zapewnienie powszechnego dostępu do komunikacji elektronicznej (...) przy wykorzystaniu wydajnych sieci szerokopasmowych nowej generacji o wysokiej przepustowości.” Jednakże, mimo rosnącej liczby polskich gospodarstw domowych posiadających dostęp do szerokopasmowego Internetu, nadal w tym zakresie uzyskujemy wynik poniżej średniej europejskiej oraz znacznie poniżej średniej państw najbardziej rozwiniętych technologicznie. Każdego roku do Urzędu Komunikacji Elektronicznej wpływają liczne skargi w sprawie braku dostępu do jakiegokolwiek źródła szerokopasmowego Internetu. Z kolei w przypadku już dostępnych ofert, ceny za połączenia szerokopasmowe stanowią dla części społeczeństwa faktyczną barierę w dostępie do Internetu.

Zarówno w Raporcie „Polska 2030” oraz „Strategii Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego” podkreśla się, że konieczne jest zapewnienie infrastruktury „nowej generacji” „odpornej na przyszłość - pozostającej przydatną mimo dalszych, nieprzewidzianych przemian technologicznych”. W Raporcie „Polska 2030” zaznaczono, iż „szacuje się, że rosnące zapotrzebowanie na usługi multimedialne (dla edukacji, rozrywki, telepracy czy e-zdrowia) wymaga zagwarantowania prędkości dostępu 30-40 Mb/s. W innym przypadku nominalnie dostępny Internet nie będzie faktycznie technologią gwarantującą pełny rozwój społeczeństwa.” Założenia te dzielają prognozy Komisji Europejskiej, zgodnie z którymi ilość informacji zgromadzonych w Internecie na przestrzeni najbliższych kilku lat ulegnie dziesięciokrotnemu zwiększeniu.

Mimo powyższych założeń, w kontraście do innych państw Europy i świata, aż 80,2% usług szerokopasmowego Internetu oferowanych w Polsce to wciąż połączenia

o najmniejszej przepustowości - między 144 kb/s a 2 Mb/s. (Tabela nr 6 - Raport Komisji Europejskiej „*Dostęp do szerokopasmowego Internetu*”, Bruksela 2009). Co więcej, zawarte przez Urząd Komunikacji Elektronicznej porozumienie z Telekomunikacją Polską określające zobowiązanie do dostarczenia miliona nowych usług szerokopasmowego Internetu, zakłada nominalną przepustowość połączenia tylko powyżej 6 Mb/s. Tymczasem inne państwa europejskie, gdzie już obecnie przepustowość 30-40 Mb/s to standard w przypadku nowej infrastruktury telekomunikacyjnej, zakładają zapewnienie w ciągu najbliższej dekady powszechnego dostępu obywateli do Internetu o przepustowości 100 Mb/s. Z kolei kraje najbardziej rozwinięte technologicznie wyznaczają sobie za cel powszechny dostęp do Internetu za pomocą łączy o przepustowości 1 Gb/s już nawet w 2012 r.

W związku z powyższym, dzieląc troskę rządu o rozwój społeczeństwa informacyjnego, zwracam się do Pana Premiera na podstawie art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o *Rzeczniku Praw Obywatelskich* (Dz. U. z 2001 r. Nr 14 poz. 147 ze zm.), z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie:

- Czy mimo obecnej sytuacji rząd przewiduje, że zgodnie ze Strategią Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego przed końcem 2013 r. dostęp do szerokopasmowego Internetu nowej generacji stanie się powszechny, faktycznie dostępny dla każdej osoby? Jakie konkretne działania zostały podjęte dla osiągnięcia tego celu?

- Czy w kontekście rozwoju technologicznego rząd przyjął minimalny standard przepustowości planowanych powszechnych połączeń szerokopasmowych?

- Jakie działania podejmuje rząd w celu zwiększenia konkurencyjności na rynku dostawców Internetu, w szczególności w dziedzinie oferowanych cen?

Pragnę także polecić uwadze Pana Premiera portal internetowy opracowany przez Rzecznika Praw Obywatelskich: www.CodziennikPrawny.pl, który wychodzi na przeciw rosnącemu zapotrzebowaniu społeczeństwa na dostęp do przystępnych, nieodpłatnych informacji na temat wszystkich dziedzin prawa.

*Zam. gaj namu
Jan Kochanowski*